

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า ขอให้พิจารณาตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยก้าวหน้าเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา หากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าว ให้พรรคการเมืองนั้นเป็นอันยุบไปตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พรรคไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ได้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

เลขาธิการพรรคไทยก้าวหน้ายื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าสาเหตุที่พรรคไทยก้าวหน้าไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เพราะเข้าใจความหมายคำว่า “หนึ่งร้อยแปดสิบวัน” คือ ความหมายเดียวกับหกเดือน เมื่อนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพร้อมด้วยรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว พรรคไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด และได้ดำเนินการต่างๆ ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองสืบต่อไป เพื่อจรรโลงซึ่งระบอบประชาธิปไตย เหตุผิดพลาดดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากพรรคการเมืองเพิ่งจัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า ตามคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่ พิจารณาตามคำร้องและคำชี้แจงของเลขาธิการพรรคไทยก้าวหน้าแล้ว การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า เนื่องจากพรรคไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ ไม่ดำเนินการจัดให้มีสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคน ขึ้นไปและจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นการกำหนดแน่นอนว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ จะแปลเป็นอย่างอื่นมิได้ เห็นว่าข้ออ้าง ของผู้ถูกร้องหรือพรรคไทยก้าวหน้าฟังไม่ขึ้น โดยเฉพาะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเล็กหรือยุบด้วย เหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้.... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใด มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าว เกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อเท็จจริงมีเหตุเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ตามมาตรา ๖๕ (๕) แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้าได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงให้สั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ